Το **Πρόγραμμα** Βιοτόπου

Οχιάς της Μήλου

εντάχθηκε από το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
στο Επιχειρησιακό πρόγραμμα Περιβάλλον (ΕΠΠΕΡ)
του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 1994-99.
Την υλοποίηση του προγράμματος ανέλαβε
βάσει Προγραμματικής Σύμβασης, ο Δήμος Μήλου
με την τεχνική-επιστημονική υποστήριξη της
Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων (ΑΝ.ΕΤ.ΚΥ. Α.Ε.).
Συγκεκριμένες επιστημονικές δραστηριότητες,
κυρίως έρευνας πεδίου,
ανατέθηκαν στο Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας.
Το έργο αποσκοπεί στη συστηματική έρευνα
και προστασία της Οχιάς της Μήλου,
ενός στενά ενδημικού είδους,
το οποίο αντιμετωπίζει σημαντικούς κινδύνους,
οι οποίοι μπορούν να οδηγήσουν στην εξαφάνισή του.
Εκτός από την εφαρμογή της νομοθεσίας,
καθοριστική είναι η συμβολή των κατοίκων
για την επιβίωση του είδους.

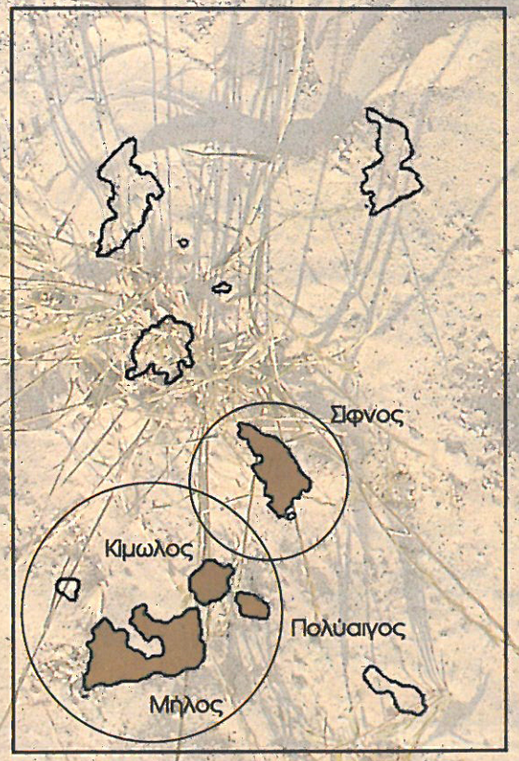

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΙΟΤΟΠΟΥ
ΟΧΙΑΣ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ

eye production tél. 7250949

Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ - Β' Κ.Π.Σ.)

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΔΗΜΟΣ ΜΗΛΟΥ

ΤΕΧΝΙΚΗ-ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε.

Προστατεύεται η Οχιά της Μήλου;

Το είδος αυτό προστατεύεται από την Ελληνική νομοθεσία
(Π.Δ. 67/1980), από διάφορες διεθνείς συμβάσεις
και την Οδηγία 92/43 (1992) της Ευρωπαϊκής Ενωσης,
όπου αναφέρεται σαν είδος πρώτης προτεραιότητας
για αυστηρή προστασία.
Απαγορεύεται η θανάτωση, η σύλληψη και η κατοχή
ατόμων Οχιάς της Μήλου.
Οι αστυνομικές και δασικές αρχές του νησιού
έχουν εφαρμόσει αποτελεσματικά τη νομοθεσία
σε περιπτώσεις σύλληψης παράνομων συλλεκτών.

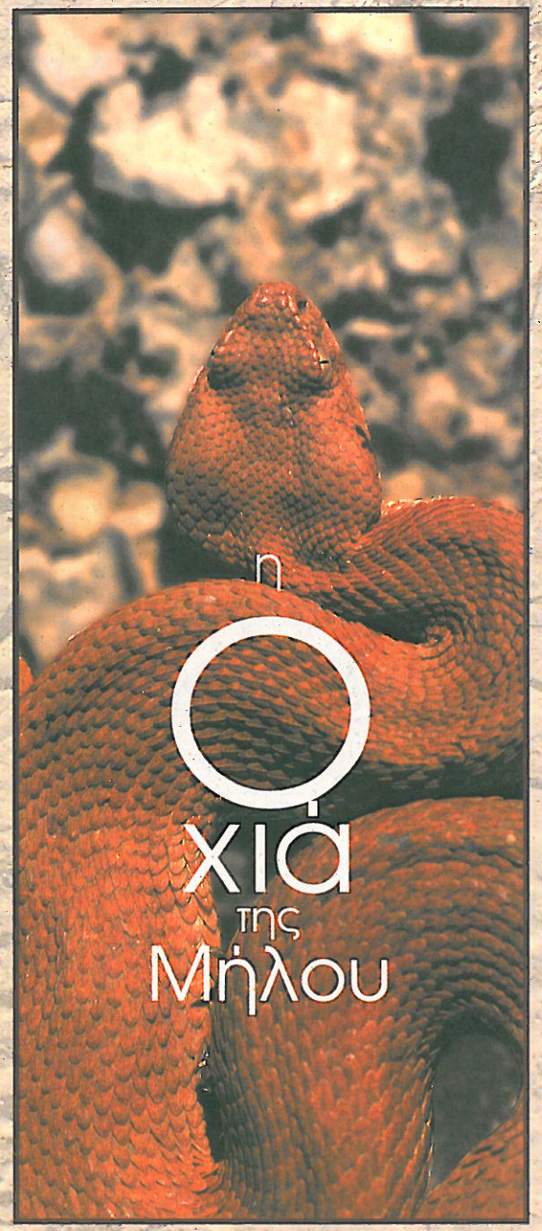

η Οχιά της Μήλου

Πόσα είδη Οχιάς υπάρχουν στην Ελλάδα;

Τα πέντε είδη Οχιάς που συναντώνται στην Ελλάδα βρίσκονται σε συγκεκριμένες γεωγραφικές ενότητες και συνήθως δεν συνυπάρχουν. Περισσότερο διαδεδομένη είναι η γνωστή σε όλους συνηθισμένη Οχιά *(Vipera ammodytes)* που διακρίνεται από τη χαρακτηριστική απόφυση σαν μικρό κέρατο στο ρύγχος.
Υπάρχει στο μεγαλύτερο τμήμα της Ηπειρωτικής Ελλάδας και σε πολλά νησιά του Ιονίου, των Κυκλάδων και των Σποράδων.
Σε αρκετά νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και των Δωδεκανήσων αλλά και στον Εβρο ζει η Οθωμανική Οχιά *(Vipera xanthina)*.
Η Οχιά των λιβαδιών *(Vipera ursinii)* και μάλιστα το ενδημικό υποείδος *(Vipera ursinii graeca)* συναντάται σε ορισμένες περιοχές της Κεντρικής Ελλάδας, ενώ ο Αστρίτης *(Vipera berus)* σε ορισμένα βουνά κοντά στα βόρεια σύνορα της Ελλάδας.

Γιατί θα έπρεπε να μας ενδιαφέρει η προστασία της Οχιάς της Μήλου;

Αναπόσπαστο και μοναδικό στοιχείο φυσικής κληρονομιάς της Μήλου,
αν η Οχιά εξαφανιστεί το νησί θα χάσει ένα μέρος από την ίδια του την ταυτότητα.
Η Οχιά της Μήλου παρουσιάζει τόσο επιστημονικό όσο και τουριστικό ενδιαφέρον.
Οικολογικά η Οχιά αυτή παίζει σημαντικό ρόλο ως ανώτερος θηρευτής που συμβάλλει στην ισορροπία των οικοσυστημάτων.
Η αποκλειστική παρουσία της μόνο σε έναν περιορισμένο γεωγραφικό χώρο για περισσότερα από πέντε εκατομμύρια χρόνια δεν μας επιτρέπει να αδιαφορήσουμε.

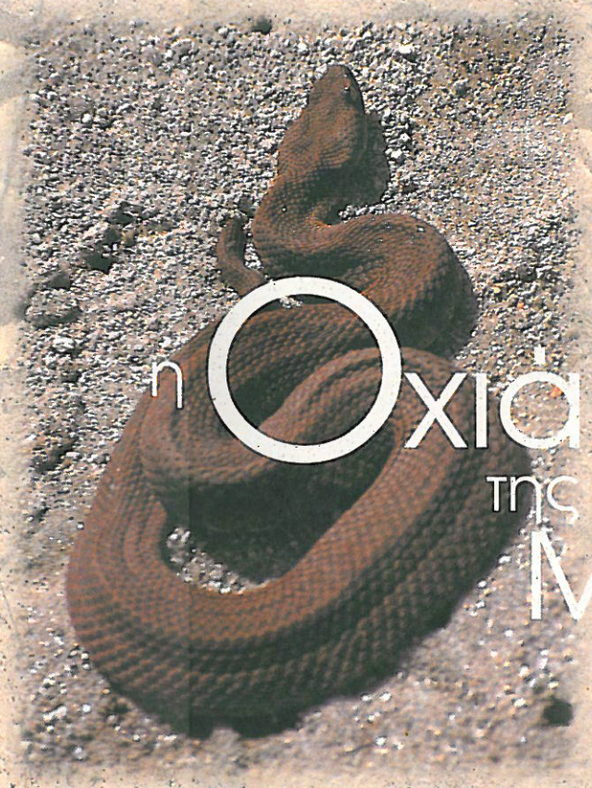

η Οχιά της Μήλου

Macrovipera schweizeri

Γνωστή και ως *Vipera lebetina*

Μέχρι πρόσφατα αναφερόταν ως υποείδος αυτού του ευρύτερα διαδεδομένου είδους.
Αναγνωρίστηκε στη δεκαετία του '90 ως ξεχωριστό είδος, ενδημικό των Κυκλάδων.
Υπάρχει μόνο στη Μήλο, την Κίμωλο, τη Σίφνο και την Πολύαιγο.
Συνήθως δεν ξεπερνά τα 80 εκ. και σπάνια πλησιάζει το ένα μέτρο.
Κατά την άνοιξη δραστηριοποιείται την ημέρα, ενώ το καλοκαίρι είναι κατά κύριο λόγο νυκτόβια.

Υπάρχουν και άλλα είδη Οχιάς στη Μήλο;

Ορισμένοι πιστεύουν ότι στη Μήλο έχει εισαχθεί άλλο ένα είδος Οχιάς.
Αυτή η λανθασμένη άποψη οφείλεται στην ποικιλομορφία του ενός και μοναδικού είδους που υπάρχει στο νησί και περιλαμβάνει κυρίως γκριζοκίτρινα ή γκριζοκαφετιά άτομα με καφετιά σχέδια (1, 3, 4) αλλά και μονόχρωμα σε καφεκόκκινη μέχρι ανοιχτή πορτοκαλιά απόχρωση (2).

Από τι απειλείται;

Η Οχιά της Μήλου έχει προσελκύσει από παλιά το ενδιαφέρον των συλλεκτών, με αποτέλεσμα την παράνομη εξαγωγή μεγάλου αριθμού ζωντανών ατόμων.
Η συλλογή αυτή είναι πλέον παράνομη, αλλά σποραδικά εμφανίζονται περιπτώσεις αμετανόητων συλλεκτών.
Μεγάλος αριθμός από Οχιές της Μήλου σκοτώνονται κάθε χρόνο από αυτοκίνητα στους δρόμους, ενώ δυστυχώς παρατηρείται και σκόπιμη θανάτωση, κυρίως σε καλλιεργημένες περιοχές.
Η κυριότερη απειλή ωστόσο, παραμένει ο περιορισμός και η καταστροφή του φυσικού βιοτόπου του είδους.

ΟΧΙΑΣ ΤΗΣ ΜΗΛΟΥ